

در صفحه ۱۲ بخوانید...

■ مسئولیتی که متوجه ما است | **ابروزنبانی**

■ جهانی با امید و مهر بانی شکل خواهد گرفت | **مهناز افضلی**

■ کاش بیشتر نامل می کردم | **فاطمه راگنی**

■ و...

جامعه مسئولیت پذیر

رفتار خشونت آمیز را از بین می برد

«بسط بیگانگی بین مردم» عبارتی که اگر چه در ظاهر طبیعی می آید اما در عمق آن حکایت از ماجرای اندوهناکی دارد...

کار آفرینی زنان
گامی به سوی معیشت پایدار

موسسات توانمندسازی و کار آفرینی زنان که برخی از آنان تحت مدیریت سازمان های مردم نهاد اداره می شوند، نقش عمده ای در ایجاد کسب و کارهای پایدار...

یادداشت ۱

بی سازمانی، معضل مراکز خیریه

| فاطمه ناموری راد | نایب رئیس مرکز جامع توانمندسازی زنان و خانواده |

مشغول به فعالیت در آن هستند، باعث پراکندگی در تصمیم گیری ها و اولویت بندی ها خیرخواهانه و کمک رسانی درست صورت نمی پذیرد. این روند نتیجه ای جز هدر رفتن منابع مالی و عدم استفاده صحیح از آنها در بر نداشته است. همچنین عدم استفاده از نیروی کارآمد و متخصص و فقدان تشکیلات منسجم و سازمان یافته ای که بنیان علمی داشته باشند، در موسسات خیریه و عام المنفعه دیده می شود. از این رو آسیب های جدی بر پیکر موسسات خیریه وارد شده و این مساله به عدم کارایی آنها انجامیده است. اگر چه در سال های اخیر تعدادی از این موسسات اقدام به اصلاح ساختار سازمانی خود کرده اند و به سمت مدرنیزه و سیستماتیک کردن اداره امور خود حرکت کرده اند، اما اصلاح این نقیصه راه درازی می طلبد تا کلیه نهادهای خیریه به یک سیستم هماهنگ و جامع برای تمامی امور مجهز شوند. همچنین عدم وجود نظارت جدی بر عملکرد خیریه ها متأسفانه در برخی موارد موجب فراهم آمدن زمینه هایی برای سوءجویی برخی از افراد می شود که تحت عنوان این موسسات و با استفاده از امتیازهای قانونی خیریه ها مانند فعالیت های مالیاتی و گمرکی اقدام به فعالیت های اقتصادی شخصی می کنند. گر چه در ابتدا و قبل از صدور مجوز خیریه ها سخت گیری هایی در این رابطه صورت می پذیرد اما متأسفانه پس از صدور مجوز نظارت ها به صورت مقطعی و بسیار ضعیف اعمال می شود. مجموع عوامل یادشده موجب شده است که برخی از افراد خیر و دارای تمکن مالی نسبت به این موسسات بی اعتماد شده و به صورت انفرادی به انجام امور خیریه بپردازند. قطعاً چنین اقداماتی فاقد کارایی لازم بوده و دلیل آن نیز از دست رفتن نیروی هم افزایی و تعاون است. امیدواریم با نظارت جدی سازمان های ذربط بر عملکرد موسسات خیریه، تمرکز فعالیت هر یک از خیریه ها در زمینه شخصی ایجاد ساختارهای سازمانی قوی، علمی و کارآمد در آینده ای نزدیک بتوانیم با جلب حداکثری کمک های خیرین، خیریه های چالاک و توانمند داشته باشیم تا برای حل مشکلات نیازمندان جامعه گام های موثرتری برداشته شود.

(شما به خوبی و نیکی ابدی نمی رسید، مگر آنکه از آنچه را که دوست دارید انفاق کنید و هر چیزی را به هر کیفیتی انفاق کنید، خداوند تحقیقاً بدان مطلع است). سوره انفال کمک به محرومان، افراد ضعیف و فقرا از دیرباز جایگاه ویژه ای در فرهنگ ملی ما ایرانیان داشته است. تأکید فراوان دین مبین اسلام و تعالیم آسمانی بر این قضیه، اهمیت موضوع را برای ما دوچندان کرده است. پرداخت عوارض و مالیات های اسلامی مانند خمس و زکات که بیشترین مصرف را در ارتباط با موضوع معیشت فقرا جامعه اسلامی داراست، موجد همین موضوع است. جامعه ای که افراد آن به لحاظ اقتصادی در سطحی باشند که فقیری در آن وجود نداشته باشد. جامعه ای پویا، سالم و سرشار از معنویت خواهد بود. اعضای آن در سایه سعادت دنیا و آخرت به هر آنچه در ذهن داشته باشند، خواهند رسید. بنابراین تمسک و با توجه به دستورات و تعالیم صریح قرآن کریم که انسان ها را دعوت به تعاون و همکاری در کارهای نیک کرده است (تعاونوا علی البر والتقوی) همچنین وعده داده شده است که لطف و عنایت الهی شامل حال چنین اجتماعاتی خواهد شد. افراد باایمان و دارای تمکن مالی، در قالب جمعیت ها و گروه های خیرین گردهم می آیند و به رفع مشکلات ضعفای جامعه همت می گماردند. اما متأسفانه به دلایل متعددی این نهادهای مبارک و این سازمان های مردم نهاد خیرخواهانه، آن گونه که از آن ها انتظار می رود، تاکنون کارآمد نبوده اند. از جمله دلایلی که این ناکارآمدی را دوچندان ساخته، این موضوع است که اغلب موسسات و جمعیت های خیریه تاکنون نتوانسته اند به درستی فعالیت خدایسندانه خود را برای پوشش کامل نیازمندان به خوبی به انجام برسانند. این نهادها به صورت غیرمتمرکز فعالیت می کنند و در تمام عرصه ها ورود می یابند. از جمله سرپرستی ایستام، پرداخت مبالغ ماهانه، توزیع کالاهای ضروری، تهیه جهیزیه، اهدای کمک هزینه های تحصیلی و وام پرداخت درمان بیماران بی بضاعت، تأمین مسکن و همچنین سایر امور خیرخواهانه که این موسسات و جمعیت ها

بحث هایی درباره وضع مسئولیت اجتماعی شرکت های ایرانی

کسب و کار و مسئولیت اجتماعی

یادداشت ۲

مراکز ترویج کسب و کار مسئولانه در اروپا، آمریکا و خاور میانه

سرفصل های مشخص توسعه پایداری
 • ایجاد نتایج ملموس و مدل هایی برای به اشتراک گذاشتن میان صنایع
تقویت رهبری اروپا در زمینه CSR.
 درگیر کردن نهادها و بازیگران بزرگ منطقه
 • شکل دادن به توسعه سیاست های CSR در اتحادیه اروپا
 • ارتباط و همکاری با مراکزهای ملی و پیشرو CSR در اروپا
نمونه هایی از خدمات ارائه شده در این مرکز
 • برگزاری جلسات گفت و گو میان شرکت و ذینفعان
 • معرفی اقدامات نوآورانه شرکت ها
 • انتشارات و اطلاعات
 • برگزاری رویداد بازارچه CSR اروپا
 • طرح تشریک تجربیات شرکت ها و ...
مرکز رهبری کسب و کار مسئولانه آمریکا Business Civic Leadership Center
 چشم انداز: درک و تعالی نقش مثبت کسب و کارها در آمریکا
 مأموریت:
 • انتقال و ارتباط تلاش های کسب و کارهای خصوصی در زمینه CSR
 • هماهنگی همکاری های بخش های خصوصی و عمومی
 • بکارگیری استراتژی های مرتبط برای نیل به بهترین نتایج در زمینه های فوق
 ادامه در صفحه ۱۱

در طول ۲ دهه گذشته شرکت هایی از کشورهای توسعه یافته با پیوستن به هم در ارتباط با ترویج مسئولیت اجتماعی، سازمان هایی را تشکیل داده اند که می توان سازمان هایی چون میزگرد کاکس (Caux Round Table)، شبکه همپاری اجتماعی (Social Venture Network)، تجارت کانادایی برای مسئولیت اجتماعی (Canadian Business for Social Respon- sibility) و تجارت برای مسئولیت اجتماعی (Business for Social Responsibility) را نام برد. انجمن ها و مراکز تحقیقاتی بسیاری نیز از سوی کشورها، شرکت ها، سازمان های غیردولتی تشکیل شده است که می توان به مرکز تحقیقاتی کینهاگ در دانمارک و کمیته سبزی کمپسیون اروپا اشاره کرد.
مرکز مسئولیت اجتماعی کمسیون اروپا CSR Europe
 مرکز پیشرو اروپا در زمینه مسئولیت اجتماعی که ۷۰ شرکت چندملیتی عضو آن هستند و چارچوب ارائه خدمات آن عبارتند از:
 کمک به شرکت ها در رقابت در زمینه پایداری؛
 • تشریک و توسعه تجربیات موجود
 • ایجاد ارزش از طریق تحقیقات کاربردی و مشغول تولید است و برای توسعه کارخانه به ۷ هزار نیروی متخصص و تکنیسین خوب برای ۱۰ سال بعد احتیاج دارد. با توجه به این که یک منطقه محروم چنین ظرفیتی ندارد این نیرو باید از تهران یا شهرهای دیگر تأمین شود.
 ادامه در صفحه ۱۰

گفت و گو با علیرضا امیدوار درباره مسئولیت اجتماعی شرکت ها

خیران و صنعت گران

تقریباً در تمام دنیا یک چنین درک اشتباهی وجود دارد که وقتی عبارت «مسئولیت اجتماعی» مطرح می شود، فکرها به سمت موسسات و کارهای خیریه می رود. اما با توجه به بلوغ فکری سازمانی و سطح فکری و بلوغ محیط کسب و کاری یک کشور و میزان توسعه یافتگی تمرینات در زمینه مسئولیت اجتماعی آن، یک جاهایی از این برداشت سطحی عبور شده است. اما مثلاً در کشور ما این تصور همچنان وجود دارد، که البته من معتقدم، ایران در زمینه همین کارهای خیریه هم هنوز یک قدم از دنیا عقب تر است. در واقع اگر بخواهم مسئولیت اجتماعی را در شرکت های خصوصی و نیمه خصوصی تعریف کنم، می گویم به نوعی «مدیریت باج» است. یعنی اگر کار خیریه ای انجام می شود، هدف ذاتی آن انجام دادن کار خیر نیست، بلکه هدف مدیریت باج است به این شکل که تصمیم گرفته می شود چقدر پول صرف کدام قسمت شود که صداها بجاود.
 • اما در ایران انجام دادن کارهای عام المنفعه سابقه دارد.

شرکتی موسسه ای است غیردولتی، غیرانتفاعی که با هدف ترویج مفهوم حاکمیت شرکتی و مسئولیت اجتماعی شرکت ها و تسهیل فضای کسب و کار مسئولانه در سال ۱۳۸۵ تشکیل شده است. این مرکز به عنوان اولین موسسه ایرانی به عضویت معاهده جهانی سازمان ملل UN Global Compact و شبکه مسئولیت اجتماعی شرکتی GPN360 در آمده است. آنچه در ادامه می آید، گفت و گو با علیرضا امیدوار، مدیر مرکز ترویج حاکمیت و مسئولیت شرکتی، درباره نسبت کسب و کار و مسئولیت اجتماعی است. علیرضا امیدوار دارای مدرک کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی کسب و کار مسئولیت پذیر از دانشگاه ناتینگهام انگلستان، لیسانس در رشته علوم سیاسی و فوق لیسانس در رشته سیاست گذاری عمومی از دانشگاه تهران است. وی فعالیت های گوناگونی را در ترویج حاکمیت و مسئولیت شرکتی در کشور به انجام رسانده است. همچنین دبیر کمیته ترویج مسئولیت اجتماعی شرکت ها در دفتر برنامه عمران سازمان ملل متحد در ایران بوده است.

• وضعیت مسئولیت اجتماعی شرکت های ایرانی در مقایسه با کشورهای دیگر به چه صورت است؟